

Penge, der for en stor Del gik til Skibsværftet, men derefter, da det gik galt, lod Sparerne tage det store Tab, ved at Værftet gik i Stykker. En saadan Imødekommen vilde ikke økonomisk have betydning saa meget for Københavns Handelsbank; men den vilde have været til uvurderlig Støtte for Byen og Egnen og vilde mægtigt have bidraget til at styrke Tilliden til danske Banker i Almindelighed, et Punkt, som jeg mener har ikke ringe Betydning i dette Øjeblik, hvor Vanskelighederne er store og Tilliden til Pengeinstitutterne ret stærkt svækket. Nu sidder imidlertid Sparerne med Smerten. Sorgen derude er stor, og Harmen overfor den Bank, der indirekte ydede Støtte til Skibsværftet, er ikke mindre.

Med denne Baggrund, Tabet af de 50 pCt. i Kalundborg og et endnu større Tab paa Turø, retter jeg en meget indtrængende Henstilling til Regeringen, specielt til den højtærede Handelsminister, om at fremsætte et Forslag i den Retning, som jeg her har skitseret, til Ændring af den nugældende Banklov for at sikre Sparerne Penge i Pengeinstitutterne i Fremtiden og ikke mindst for at støtte Sparsommeligheden her i vort Land. Denne lider et Knæk, hver Gang Sparerne mister deres Penge, idet man ræsonnerer som saa: Hellere selv bruge Pengene end sætte dem ind i et Pengeinstitut, hvor man taber dem. Jeg nærer derfor det Haab, at en saadan Tanke vil finde Støtte ikke alene hos Regeringen, men ogsaa hos Bankerne. Jeg ved, at en lignende Tanke har været fremme indenfor Bank- og Sparekassekredse, og at en lignende Tanke er fremme i Øjeblikket i Norge, jeg nærer det Haab, at vi her hjemme skal komme til at gaa foran og saaledes tage det sidste Skridt i Retning af Sikring af Sparerne Interesser.

Baade de jydsk og københavnske Banker fik fuld Dækning til deres Indskydere i 1908; men samtidig mistede Sparerne i Bondestandens Sparekasse 25 pCt., og senere mistede Sparerne i Roskilde Bank 40—50 pCt. I Aar er det gaet ud over Kalundborg og Turø. Tiden er derfor inde til at skabe en Reservefond, en Forsikringsfond. Det maa kræves, at Bankerne ved Sammenskydning tilvejebringer en saadan Fond, og det maa tillades Ledelsen af denne Fond ud af dennes Midler at yde de haardt ramte Sparerne, som er saa vanskeligt stillet i Kalundborg og paa Turø, den tiltrængte Hjælp.

Jeg kunde nu tænke mig, at en eller anden vilde sige som saa: Folk kan lade være at bruge Bankerne, de kan sætte deres

Penge i Sparekasserne. Jeg skulde være den sidste til at fraraade et saadant Skridt; tværtimod, jeg kan udmærket tilraade, at Folk gaar dertil, jeg mener endogsaa, at Folk ofte handler vel kortsynet ved i saa høj Grad, som Tilfældet er nu, at bruge Bankerne til Indskud. Bankerne giver jo nok ofte en lille Smule højere Rente, en halv Procent eller lignende; men man kan ikke sætte sine Penge ind til høj Rente i en Bank og derefter laane dem billigt i en Sparekasse, og da de fleste er saaledes stillet, at de før eller senere skal stifte Laan, være sig til sig selv eller til deres Børn, vil de ofte handle klogere ved at sætte Pengene ind til en lidt billigere Rente i en Sparekasse, idet de da, naar de skal have Laan, vil have Udsigt til at faa dem billigst muligt. Bankerne kan nu en Gang ikke give saa billige Laan som Sparekasserne. En eventuel højere Rente, som Indskyderne opnaar i Bankerne, vil de ofte komme til at tilbagebetale dyrt, naar de skal laane til dem selv eller deres paarørende; men det er noget, Mennesker ofte glemmer, naar de sætter deres Penge i Pengeinstitutter.

Jeg har ønsket at paapege dette, fordi jeg tror, at den billigste Omsætning af Penge er den bedste, og den tror jeg sker gennem Sparekasserne. Men ser man paa Udviklingen, vil man se, at medens Sparekassernes Indskud i 1914 var 858 Mill. Kr., er det i 1921 steget til 1 514 Mill. Kr. men samtidig er Bankindskuddet vokset fra 906 Mill. Kr. i 1914 til 4 267 Mill. Kr. i 1921. Medens Sparekasseindskuddet knap er fordoblet, er Indskuddene i Bankerne 4—5-doblet. Muligvis vil Forholdet nu ændres noget paa Grund af Vanskelighederne i Bankerne; men jeg tror, at Folk i al Almindelighed burde tænke lidt mere over, hvor de anbringer deres Penge. Anbringelsen i Sparekasserne er ifølge disses naturlige Stilling og Virke-maade mere sikker, og Omsætningen skulde være billigere. Men selv om dette er Tilfældet, mener jeg, at det vilde være rigtigt, at der ogsaa for Sparekassernes Vedkommende bliver oprettet en saadan Reservefond, hvortil man indenfor Sparekasserne indskød en halv Promille aarlig. Jeg har imidlertid med disse Bemærkninger ønsket en Sikring for Sparerne uden Hensyn til, om Folk ønsker deres Penge anbragt i Banker eller Sparekasser, det maa de til syvende og sidst selv om.

Jeg retter da en indtrængende Henstilling til den højtærede Regering om at fremsætte et saadant Ændringsforslag til Bankloven, som jeg her har skitseret. Men jeg benytter samtidig Lejligheden til at